

ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА И ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ КЪМ 31.12.2013 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

1. Лечебни заведения и леглови фонд

По предварителни данни на НСИ към 31.12.2013 г. в страната има 342 заведения за болнична помощ с 49 522 легла (табл. 1). От тях 316 са болници с 46 804 легла. Заведенията за извънболнична помощ са 1 885 с 980 легла, а другите лечебни и здравни заведения - 145 с 3 132 легла.

1. Лечебни и здравни заведения към 31.12.2013 година

(Брой)

	Заведения	Легла
Лечебни заведения за болнична помощ	342	49522
Болници	316	46804
Многопрофилни болници	170	33142
Специализирани болници	146	13662
Центрове за кожно-венерически заболявания	7	70
Комплексни онкологични центрове	7	1168
Центрове за психично здраве	12	1480
Лечебни заведения за извънболнична помощ	1885	980
Диагностично-консултативни центрове	117	245
Медицински центрове	603	698
Дентални центрове	48	9
Медико-дентални центрове	39	28
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	1078	-
Други лечебни и здравни заведения	145	3132
в т.ч. хосписи	45	867

Заведенията за болнична помощ включват болници, центрове за кожно-венерически заболявания, центрове по психично здраве и комплексни онкологични центрове. Съгласно Закона за лечебните заведения болниците са многопрофилни и специализирани.

В сравнение с 2012 г. легловият фонд на болниците се увеличава с 2.4%, което се дължи предимно на увеличени брой на леглата в многопрофилните болници.

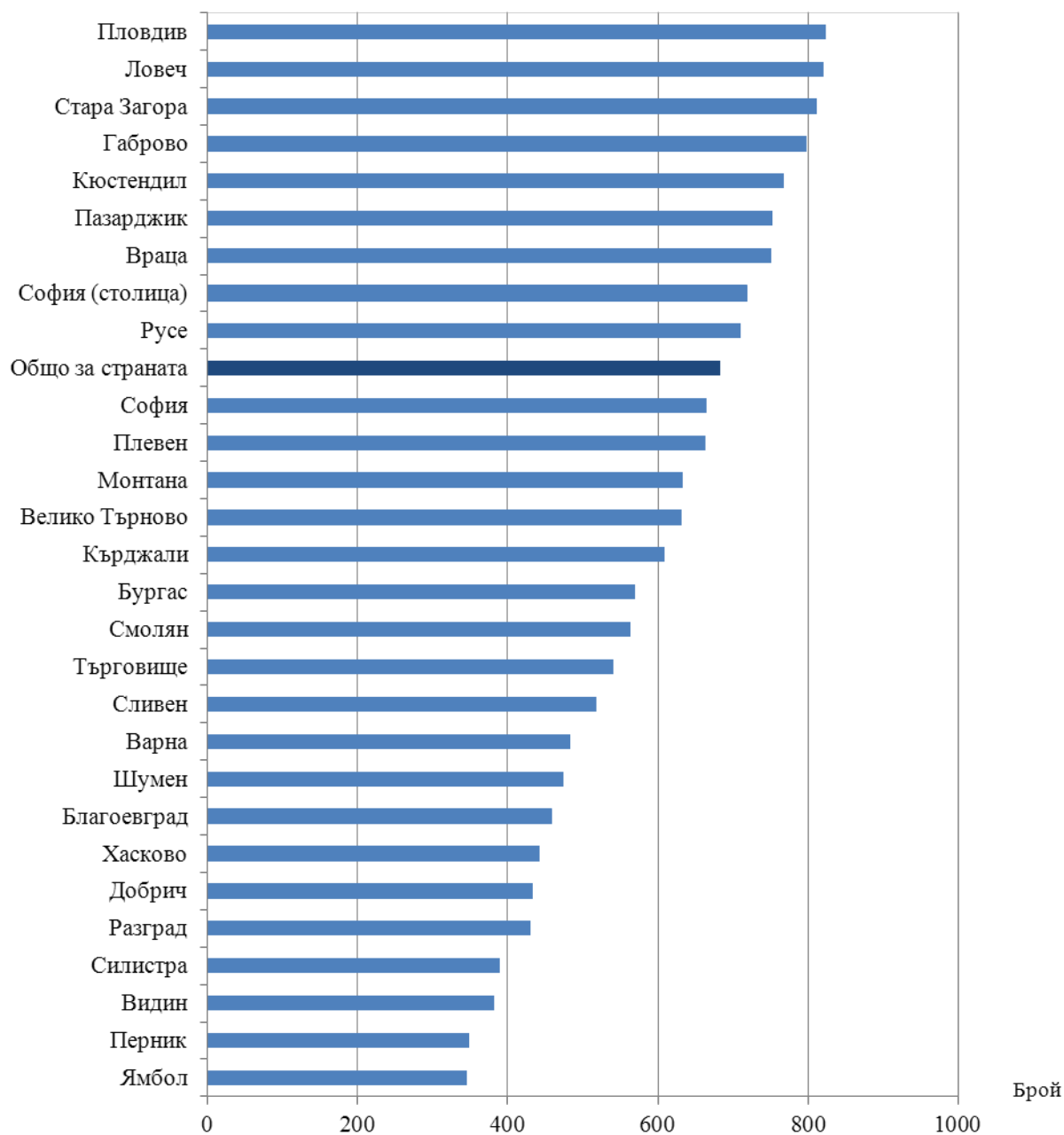
Многопрофилните болници са 53.8% от болниците и в тях са съсредоточени 70.8% от легловия фонд на всички болници в страната. Легловият фонд в тези болници варира в широки граници - от 15 до 1 345 легла.

Осигуреността на населението с болнични легла в края на 2013 г. е 683.5 на 100 000 души от населението.

Най-високи са стойностите на показателя в областите Пловдив (823.7), Ловеч (821.7) и Стара Загора (811.3), а най-ниски са в Перник (348.9) и Ямбол (345.2) (фиг. 1).

Фиг. 1. Осигуреност с болнични легла на 100 000 души от населението към 31.12.2013 г. по области

Към 31.12.2013 г. **заведенията за извънболнична помощ** в страната са 1 885 с 980 легла за краткосрочно лечение. В сравнение с 2012 г. броят на тези заведения се увеличава с 4.5%, а броят на леглата в тях - със 17.3%.

Към **други лечебни и здравни заведения** се отнасят центрите за спешна медицинска помощ, регионалните здравни инспекции, домовете за медико-социални грижи за деца, хосписите, националните центрове без легла, диализните центрове, както и центрите за трансфузионна хематология. В края на 2013 г. тези заведения са 145 с 3 132 легла, като най-голям е броят на хосписите - 45 с 867 легла. В сравнение с предходната година броят на леглата в други лечебни и здравни заведения намалява с 29.2%, което се дължи на намаления брой на леглата в домовете за медико-социални грижи за деца.

2. Медицински персонал

В края на 2013 г. на основен трудов договор в лечебните и здравните заведения в страната практикуват 28 937 лекари (табл. 2). Лекарите по дентална медицина са 7 247, като 6 537 от тях са сключили договор с НЗОК. В сравнение с 2012 г. техният брой се увеличава с 9.1%. Медицинските специалисти по здравни грижи, които работят на основен трудов договор в лечебните заведения, са 48 463, а другият персонал с немедицинско образование - 39 248 души.

2. Медицински персонал

	2011	2012	2013	2011	2012	2013
	брой			на 10 000 души от населението		
Лекари	28411	28643	28937	38.8	39.3	39.9
Лекари по дентална медицина	6655	6706	7247	9.1	9.2	10.0
Медицински специалисти по здравни грижи	47427	47806	48463	64.7	65.6	66.9
Население на един						
лекар	258	254	250	x	x	x
лекар по дентална медицина	1101	1086	1000	x	x	x

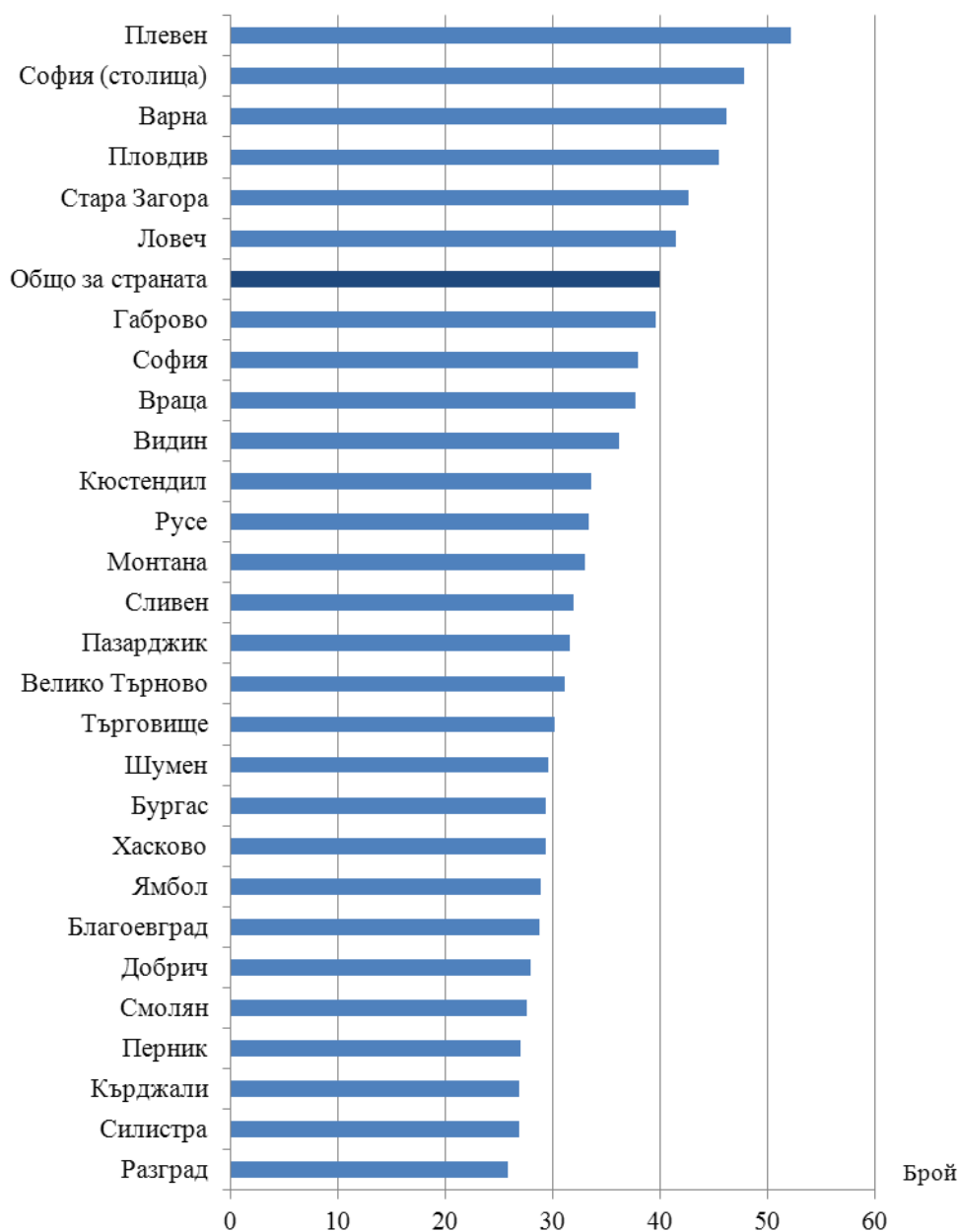
Осигуреността с лекари в края на 2013 г. е 39.9 на 10 000 души от населението, а с лекари по дентална медицина - 10.0 на 10 000 души от населението.

Показателят за осигуреност с лекари по области варира от 25.8 до 52.2 на 10 000 души от населението, като най-висока е осигуреността на населението с лекари в областите, в чиито центрове има медицински университети и университетски болници. Стойности над средния за страната има показателят за областите: Плевен (52.2 на 10 000 души от населението), София (столица) (47.8), Варна (46.2), Пловдив (45.5), Стара Загора (42.7), Ловеч (41.5).

Най-ниски са стойностите на показателя в областите Разград (25.8 на 10 000 души от населението), Кърджали и Силистра (26.9) и Перник (27.0) (фиг. 2).

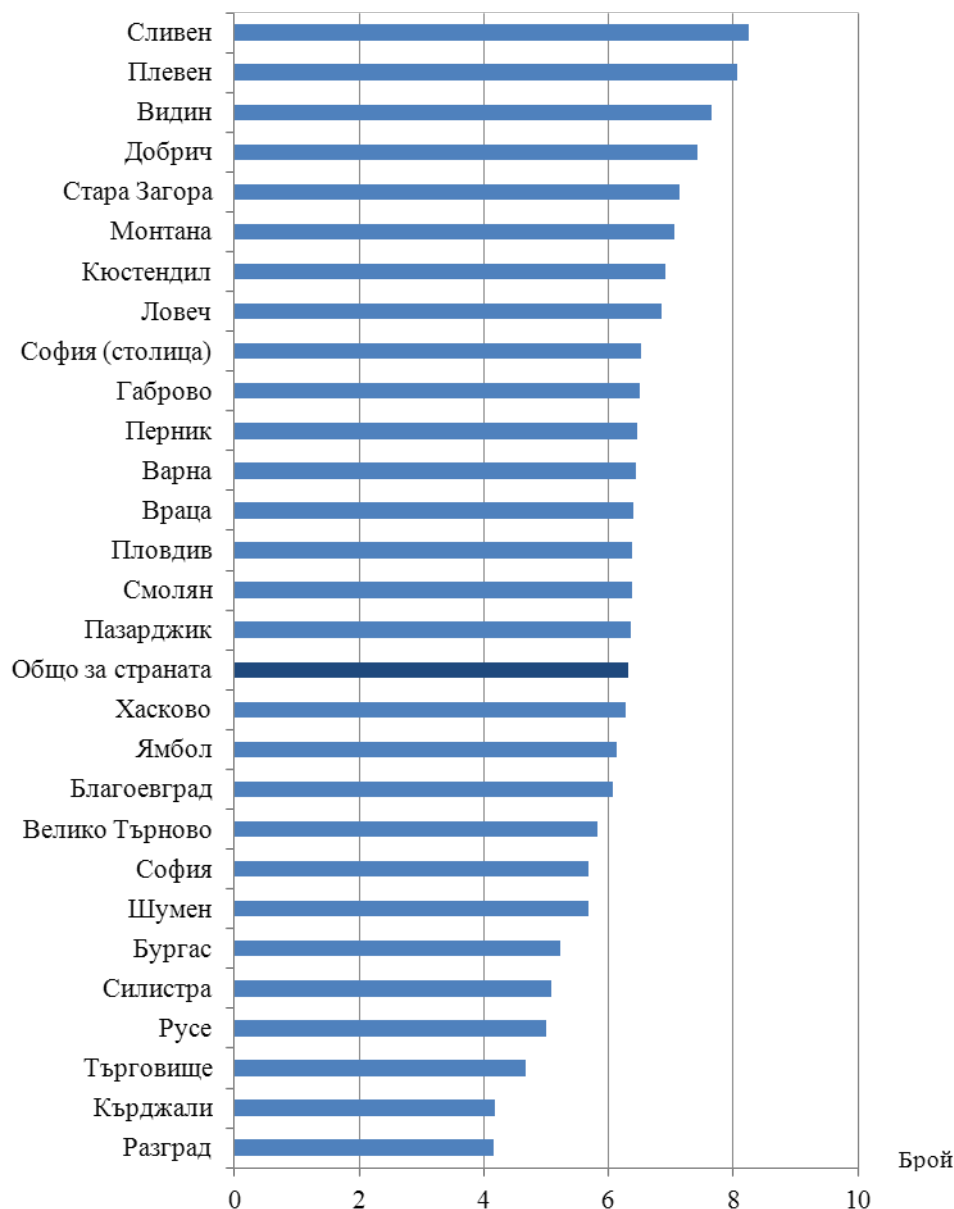
Фиг. 2. Осигуреност с лекари на 10 000 души от населението към 31.12.2013 г. по области

Осигуреността с общопрактикуващи лекари за страната е 6.3 на 10 000 души от населението. Най-висока е осигуреността на населението с общопрактикуващи лекари в областите Сливен (8.3 на 10 000 души), Плевен (8.1 на 10 000 души), Видин (7.6 на 10 000 души), Добрич (7.4 на 10 000 души), Стара Загора и Монтана (по 7.1 на 10 000 души). Най-ниска е осигуреността на населението с общопрактикуващи лекари в областите: Разград - 4.1 на 10 000 души от населението, Кърджали - 4.2, и Търговище - 4.7 на 10 000 души (фиг. 3).

Фиг. 3. Осигуреност с общопрактикуващи лекари на 10 000 души от населението към 31.12.2012 г. по области

Осигуреността с болнични легла (легла в болници и центрове със стационар) в ЕС-28 през 2010 г. е 538.7 на 100 000 души от населението (табл. 3).

През 2011 г. България (644.9) е сред страните с по-висока от средната за ЕС осигуреност. Най-висока е осигуреността с болнични легла в Германия (822.2 на 100 000 души), следвана от Австрия (764.7), Литва (744.1) и Унгария (718.2). Най-ниска е осигуреността в Швеция (270.6) и Обединеното кралство (289.6).

3. Болнични легла¹

(На 100 000 души от населението)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ЕС-28	583.7	573.5	564.4	558.8	550.7	538.7	.
Австрия	768.7	766.2	774.7	767.9	765.9	762.9	764.7
Белгия	742.5	670.4	663.1	657.4	650.8	642.6	634.9
България	641.2	619.8	636.4	649.4	659.7	655.4	644.9
Германия	846.7	829.7	823.9	821.4	823.9	824.8	822.2
Гърция	472.9	481.7	481.5	477.5	484.8	.	.
Дания	385.7	379.1	369.1	357.1	349.4	349.8	.
Естония	541.7	556.4	547.7	561.7	534.7	524.0	530.9
Ирландия	545.9	527.5	514.6	492.3	327.4	310.8	294.7
Испания	336.1	331.5	327.2	322.5	318.7	315.2	308.9
Италия	399.9	393.9	384.5	372.7	362.6	357.1	342.4
Кипър	375.7	370.7	371.9	375.4	376.2	356.6	351.2
Латвия	768.4	760.8	757.1	746.1	640.1	551.5	588.4
Литва	708.8	688.8	688.3	683.7	680.3	695.4	744.1
Люксембург	578.5	565.1	566.9	556.8	546.6	536.7	.
Малта	744.6	754.9	780.3	734.3	481.4	451.5	445.7
Нидерландия	445.5	478.0	474.2	469.9	465.7	.	.
Обединено кралство	373.4	355.7	340.7	335.5	329.0	295.2	289.6
Полша	652.1	647.2	642.4	662.0	665.3	655.7	654.7
Португалия	354.3	345.8	341.4	337.1	335.2	335.9	337.9
Румъния	677.3	674.1	653.9	656.9	662.0	628.5	612.4
Словакия	677.0	671.2	675.3	655.7	650.5	644.3	605.5
Словения	483.2	476.7	468.3	474.2	460.3	457.2	462.4
Унгария	785.4	791.7	718.6	710.5	714.4	718.2	718.7
Финландия	705.3	698.7	673.3	656.8	625.2	585.4	552.1
Франция	722.5	711.1	706.0	690.3	666.1	642.8	637.2
Хърватия	545.1	545.6	548.6	547.4	537.3	561.9	578.6
Чешка република	755.3	742.5	730.6	718.7	711.4	702.6	683.6
Швеция	293.2	288.8	286.4	280.5	275.9	272.6	270.6

¹ Източник: Евростат.

Методологични бележки

Статистическото изследване на лечебните и здравните заведения осигурява информация за здравната мрежа по видове лечебни и здравни заведения и териториалното им разпределение, както и за медицинския персонал по специалности и категории. Методологията на изследването е в съответствие с методологическите указания на Евростат за практикуващите медицински специалисти.

Данните от изследването се отнасят към 31.12. на съответната година. Легловият фонд включва броя на действително разкритите и временно закритите за срок по-малък от шест месеца легла, но не включва временно разкритите легла.

При анализ на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на заведенията и легловият фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради промени, свързани с преобразуване на заведенията от един вид в друг или обединяване на заведения.

При анализиране на данните за осигуреност на населението с медицинска помощ по области трябва да се имат предвид специфичните особености на медицинското обслужване. Лечебните заведения не са свързани пряко само с обслужването на населението на едно населено място или община и достъпът до медицинска помощ е свободен. Голяма част от заведенията обслужват населението на една област или група общини, а специализираните заведения обслужват населението на няколко области. Заведенията с национален обхват независимо от тяхното местонахождение обслужват населението на цялата страна.

В броя на медицинския персонал (физически лица) се включват практикуващите в лечебните и здравните заведения независимо от ведомствената им подчиненост. Не са включени данни за работещите извън страната медицински специалисти и за тези, които не работят непосредствено в здравните заведения, напр. във фармацевтичната промишленост.

Разпределението на лекарите по специалности е в съответствие с Наредба № 34 на Министерството на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.) и се отнася до практикуваната специалност.

Показателите за осигуреност на населението с болнични легла и с медицински специалисти са изчислени с броя на населението в края на годината.

Данните за здравната мрежа са разработени на национално, областно и общинско ниво, а за практикуващите медицински специалисти по специалности - на национално и областно ниво.

Повече информация и данни от изследването „Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения“ могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ, раздел „Здравеопазване” - www.nsi.bg.